

BEGROTING LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

In de week van 25 november wordt de begroting Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit behandeld. De waterschappen geven u graag een aantal aandachtspunten mee.

Doelstellingen Kaderrichtlijn Water, Nitraatrichtlijn en mestbeleid

In 2027 moeten de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water gehaald zijn. Ondertussen werkt de minister van LNV aan een herbezinning van het mestbeleid o.a. om de doelen van de Nitraatrichtlijn en Kaderrichtlijn Water te halen. Het mestbeleid werkt nog niet goed genoeg: uit de resultaten van het Meetnet Nutriënten Landbouw Specifiek Oppervlaktewater (MNSLO) komt naar voren dat de waterkwaliteit te langzaam verbetert. In alle land- en tuinbouwgebieden op zowel zand-, klei- als veengebieden is het oppervlaktewater nog onvoldoende schoon om aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water, de Nitraatrichtlijn en de Waterwet te voldoen.

Vraag: Is de minister er zich van bewust dat de Nitraatrichtlijn ook voorschrijft dat de in het water aanwezige organismen en de waterkwaliteit moeten worden beschermd? Ook schrijft de Nitraatrichtlijn voor dat het indirect of indirect lozen van stikstofverbindingen uit agrarische bronnen in het aquatisch milieu (de in het water levende planten en dieren) moet verminderen en dat verdere verontreiniging moet worden voorkomen.

Vraag: Kan de minister samen met haar collega van IenW in een brief aangeven hoe de doelstellingen van de Nitraatrichtlijn voor het oppervlaktewater als ook die van de KRW in 2027 gerealiseerd worden?

Deltaplan Agrarisch Waterbeheer en 7^e Nitraatactieprogramma

De Nationale analyse Waterkwaliteit van het Planbureau voor de Leefomgeving (juni 2020) geeft aan dat de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) niet worden gehaald. Zelfs niet als 100% van de boeren actief deelneemt aan het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW). Het DAW kan een impuls krijgen door in het 7^e Nitraatactieprogramma (NAP) concrete maatregelen op te nemen om de nutriëntenbelasting van grond/oppervlaktewater te verminderen. Er is een stok achter de deur nodig.

Om de KRW-doelen in 2027 te halen, is het 7^e NAP belangrijk. Het 8^e NAP (looptijd 2026 t/m 2029) komt te laat. In het 7^e NAP moeten daarom niet alleen vrijwillige maar ook niet-vrijwillige maatregelen worden opgenomen. Maatregelen die nu al worden toegepast in DAW en daar effectief zijn.

Vraag: Gaat de minister in het 7^e NAP naast het vrijwillige ook een verplichtend spoor opnemen om in 2027 de doelen van de KRW te halen?

Waterschappen stellen nu jaarlijks € 32,5 miljoen cofinanciering per jaar beschikbaar voor landbouw-water-maatregelen. Ook LNV stelt de komende jaren ruim € 6 miljoen beschikbaar en het ministerie van IenW € 38,8 miljoen. Bij het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer wordt tot nu toe niet in beeld gebracht welke maatregelen agrarische ondernemers hebben genomen om de waterkwaliteit te verbeteren en om de effecten van de klimaatverandering tegen te gaan.

Vraag: kan de minister ervoor zorgen dat de landbouw-water-maatregelen die de agrarische sector neemt in het kader van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer voortaan worden gemonitord en dat hierover periodiek wordt gerapporteerd?

Gewasbescherming zonder emissies naar het oppervlaktewater

Het *Uitvoeringsprogramma van de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 met het Pakket van maatregelen emissiereductie gewasbescherming open teelten* bevat afspraken over de uit te voeren acties met tijdspaden om de emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar het water in 2030 tot vrijwel nul terug te brengen en om in 2027 de waterkwaliteitsdoelen van de Kaderrichtlijn Water te halen.

Vraag: Nu het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030 is vastgesteld, kan de minister aan de slag met de uitvoering ervan. Kan de minister haast maken met de uitvoering ervan?

Stikstof

Met twee 'stikstofwetten' in behandeling in de Kamer lijkt nu eindelijk vaart te worden gemaakt met de aanpak van stikstofuitstoot. De waterschappen staan achter de noodzaak van het terugdringen van de stikstofuitstoot omwille van het belang van een gezonde leefomgeving.

Als waterbeheerders werken de waterschappen elke dag aan deze leefomgeving. Helaas wordt dit werk door de stikstofproblematiek voor een belangrijk deel belemmerd, bijvoorbeeld bij grote waterveiligheidsprojecten en de ombouw van een rioolwaterzuivering om energie- en grondstoffen terug te winnen uit afvalwater. De inzet van de waterschappen is daarom gericht op de combinatie van emissies naar beneden en natuur verbeteren.

Het kabinetsvoorstel omvat een uitvoeringsverplichting om de benodigde borging van de maatregelen te realiseren. Dat juichen de waterschappen toe, maar de uitvoeringsverplichting bindt het rijk, terwijl de uitvoering op provinciaal niveau moet plaatsvinden.

Vraag: Is de minister ook voorstander van een stevige regierol van het rijk, waarbij in overleg met de provincies en overige stakeholders de reductieopgaven voor de verschillende gebieden worden geformuleerd en worden vastgelegd?

Actieprogramma klimaatadaptatie

Met het Actieprogramma Klimaatadaptatie Landbouw geeft LNV met LTO, het ministerie van IenW, de Unie van Waterschappen, provincies, gemeenten en het Verbond van Verzekeraars invulling aan onder meer de verbetering van het water- en bodemsysteem.

Aanleiding voor het actieprogramma is onder meer de wateroverlast in 2016 en de droogte in 2018 en 2019. Het programma beschrijft de problematiek van klimaatverandering voor de landbouw, zoals de schade door watertekort, wateroverlast, verzilting, nieuwe ziekten en plagen. Doel is dat de land- en tuinbouw in 2030 voorbereid is om duurzaam en effectief om te kunnen gaan met de veranderingen in het klimaat. De waterschappen vinden het een goed plan dat LNV met dit programma expliciet inzet op het klimaatbestendig maken van de land- en tuinbouwsector.

Vraag: Kan de minister aangeven hoe de voortgang van het Actieprogramma is?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Tessa Maas

06 - 51 38 24 90

tmaas@uvw.nl